

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:

№ БД – 5111400 – 2.03

2018 йил “27” 06

ТИЛ КЎНИКМАЛАРИ ИНТЕГРАЦИЯСИ
ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси: 100000 – Гуманитар соҳа

Таълим соҳаси: 110000 – Педагогика

Таълим
йўналиши: 5111400 – Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича)

Тошкент – 2018

Фан дастури 2018 йилда ишлаб чиқилган ва белгиланган тартибда тасдиқланган ўқув режа асосида тузилган.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар:

- С.Иргашева – ЎзДЖТУ, Британия Кенгаши таълим лойиҳалари мененжери
К.Алимова – ЎзДЖТУ, катта ўқитувчи.
Я.Абдураимова – ЎзДЖТУ, катта ўқитувчи.
Н.Эшонқулова – ЎзДЖТУ, ўқитувчи.

Бош маслаҳатчи:

- Род Болайто – Буюк Британия, Норвич тил ўқитиш институти

Такризчилар:

- И.Жўраева – ЎзМУ, Хорижий филология факультети декани, ф.ф.н., доцент.
У.Азизов – ЎзДЖТУ қошидаги РИАИМ директори, ф.ф.н., доцент.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети Кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2018 йил “27” июндаги “6” -сонли баённома).

I. Ўқув фанининг долзарблиги ва олий касбий таълимдаги ўрни

Тил кўникмалари интеграцияси фани тил ўрганишнинг тўрт кўникмаси: гапириш, тинглаб тушуниш, ўқиш ва ёзиш бўйича кўникмаларни интеграллашган ҳолда ривожлантиришга хизмат қилади. Фанни ўзлаштириш жараёнида талабаларнинг Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэтироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR) бўйича ўрганган чет тилларини курслар кесимида В1 дан С1 даражагача амалда қўллай олишлари назарда тутилади. Мазкур фан 1-2 курслар давомида икки модулга: “Тил кўникмалари интеграцияси” ва “Оғзаки нутқ амалиёти” модулларига ажратилган ҳолда ўқитилади.

II. Ўқув фанининг мақсади ва вазифаси

Мазкур фаннинг мақсади талабаларга тилнинг оғзаки ва ёзма шакллариини интеграллашган ҳолда ўргатиш, турли контекстлардаги мулоқот малакаларини ривожлантириш, хусусан ўрганилаётган чет тили кўникмалари тўғрисидаги амалий ва назарий билимларини такомиллаштириш ҳамда эгалланган билим, кўникма, малакаларини касбий ва илмий фаолиятда эркин қўллай олишларини таъминлашдир. Фаннинг асосий вазифаси умумэтироф этилган халқаро меъёрларга кўра талабаларнинг ўрганилаётган чет тилини С1 даражада эгаллашлари учун зарурий тил кўникмаларини интеграллашган тарзда ўргатиш ва мулоқот малакаларини ривожлантиришдир.

Фан бўйича талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйдаги талаблар қўйилади. **Талаба:**

- чет тилини Умум Европа стандартларига кўра С1 даражада ўзлаштириши;
- ўрганилаётган чет тилида ўқиш, тинглаб тушуниш, гапириш ва ёзиш кўникмаларини эгаллаши;
- тил кўникмаларини такомиллаштириш билан бир қаторда трансвербал кўникмаларни ҳам шакллантириш;
- ўзининг тил кўникмаларини ривожлантириш борасидаги фаолиятини баҳолай олиш ва рефлексия кўникмаларини қўллай олиш;
- оғзаки ва ёзма нутқ амалиёти бўйича тасаввур, билим, малака ва кўникмаларга, компетенцияларга эга бўлиш;
- тил кўникмаларини такомиллаштириш билан бир қаторда грамматика, лексика ва талаффузни такомиллаштириш;

Тил кўникмалари интеграцияси фани бўйича талаба қуйидаги **билим** ва **кўникмаларни** эгаллаши шарт:

- тинглаб тушуниш, сўзлашиш, ўқиш ва ёзиш кўникмаларини ахборот қабул қилиш ва етказиш учун амалда қўллай олиш;
- тил кўникмаларини қўллаш борасида маҳоратларини ошириб, ўз камчиликларини аниқлаш ва уларни коммуникатив топшириқлар воситасида тuzатиш;
- белгиланган мавзулар бўйича суҳбат олиб бориш, кичик ролларни ўйнаш, муҳокамалар уюштириш, шерикликда ёки кичик гуруҳларга бўлинган ҳолда ишлаш;
- мавзуси қисман таниш ва тилнинг мураккаблик даражасига кўра танланган матнларни, шунингдек аутентик материалларни (масалан, китоб, журнал, газета, брошюра, ҳужжат, фильм, аудио тасма, маъруза ва бошқалардан) ўқиш, тинглаб тушуниш, маълумотлар тўплаш ва улардан амалда фойдаланиш;
- презентациялар орқали ўз фикрларини аниқ баён қилиш;
- тили ўрганилаётган мамлакат маданияти ва ўз маданиятларини қийслаш ва таққослаш малакасини ошириш;
- маданиятлараро мулоқотга тааллуқли масалаларга танқидий нуқтаи назар билан ёндашиш, уларни тўғри талқин қилиш;
- тинглаб тушуниш, сўзлашиш, ўқиш ва ёзиш кўникмаларини уйғунлаштирган ҳолда турли мавзуларга доир лойиҳа ишларини бажариш орқали ривожлантириш

Оғзаки нутқ амалиёти (тинглаш ва гапириш) модули бўйича талаба қуйидаги **билим** ва **кўникмаларни** эгаллаши шарт:

- таниш ёки ўзини қизиқтирган мавзуларда соддароқ гаплар воситасида юзма-юз мулоқотга эркин кириша олиши, мулоқотни самарали давом эттириши ва тугаллаши;
- тинглаб тушунишни осонлаштириш учун талаба турли стратегияларни қўллай олиши, жумладан, матннинг асосий ғоясини тушуниш, контекстдаги таянч сўзларни англай олиши;
- ҳиссиётлари ва муносабатини тасвирлаган ҳолда кўрган-кечирганларини батафсил баён қила олиши;
- ўрганилаётган чет тилида тўғри ва аниқ талаффузда гапира олиши;
- таниш мавзулардаги, жумладан касбга оид мавзулардаги аниқ ва равои тузилган маъруза ёки нутқни тушуна олиши ва унга доир саволларга жавоб бера олиши;
- турли жанрдаги (теле янгиликлар, ҳикоялар, телерекламалар, эълонлар ва шу каби) матнларни тушуниш ва муҳокама қилиш учун тинглаши;
- сўзлашувчининг кайфияти, оҳанги ва муносабатини англай олиши;

- биринчи курс давомида норасмий ва иккинчи курс давомида расмий кўринишдаги муҳокамаларда ўз нуқтаи назарини ва фикрини бемалол баён эта олиши ва бошқаларнинг фикрини сўраши;
- ўқиш ва касбга оид мавзулардаги аниқ ва батафсил оғзаки тавсифларни тушуна олиши ва матн туза олиши;
- турли вариантлар, сабаб, натижа, турли ситуацияларнинг ютуқ ва камчиликларини эътироф этган ҳолда ўз нуқтаи назарини ифода этиши;
- турли ижтимоий контекстларда тегишли тил воситаларидан ўринли фойдалана олиши;
- адабий (стандарт) оғзаки тилни шовқин ёки нутқ яхши эшитилишига тўсқинлик қилаётган бошқа ташқи омиллар шароитида ҳам тўлиқ тушуна олиши;
- адабий (сандарт) тилда олиб бориладиган радио ва ТВ дастурларни (хужжатли фильмлар, жонли интервьюлар, ток-шоу, спектакль ва аксарият бадий фильмлар) тушуна олиши ва мазмунини қисқача оғзаки баён эта олиш.

III. Асосий қисм (амалий машғулотлар)

1-Модуль. Тил кўникмалари интеграцияси

Тил кўникмалари интеграцияси модули “Лойиҳага асосланган ўқитиш” методикаси асосида олиб борилади. Ҳар бир мавзу бир ой учун мўлжалланган бўлиб, талабалар кичик гуруҳларга бўлинган ҳолда мавзу доирасида танлаган лойиҳалари устида иш олиб борадилар.

1 курс давомида талабалар қуйидаги мавзулар бўйича лойиҳа устида иш олиб борадилар:

1. Шахс ва шахсият
2. Ўзбекистон ва ўрганилаётган чет тилида сўзловчи мамлакатлар миллий рамзлари, давлат тузилиши
3. Озиқ-овқат
4. Сиҳат-саломатлик
5. Оилавий қадриятлар
6. Таълим
7. Шаҳар ва қишлоқ ҳаёти
8. Дам олиш ва спорт билан шуғулланиш
9. Алоқа ва технологиялар

Юқоридаги мавзулар асосида маданиятлараро муносабатни шакллантиришга йўналтирилган вазифа ва топшириқлар:

1-мавзу бўйича:

- Талабалар ўз таржимаи ҳолларини ёзадилар.

- Хорижий мамлакат фуқароларининг ўзаро саломлашишлари ва суҳбатга киришишлари ҳақидаги диалогларни ўқийдилар ва ўзбекларнинг одатлари билан таққослайдилар.

2-мавзу бўйича:

- Талабалар турли миллий рамзларни муҳокама қиладилар.
- Талабалардиagramма кўринишида ўрганилаётган чет тилида сўзлашувчи мамлакатлар ва Ўзбекистоннинг сиёсий давлат тузилишини тасвирлайдилар ва таққослайдилар.

3-мавзу бўйича:

- Талабалар Венн диаграммасидан фойдаланган ҳолда турли мамлакатларда ким нима истеъмол қилиши ёки қилмаслиги ҳақидаги маълумотларни келтирадилар ва бунинг сабабларини муҳокама қиладилар.
- Талабалар ўзбек ва хорижий мамлакатлар миллий таомларини таққослайдилар

4-мавзу бўйича:

- Талабалар хорижликларнинг бардам бўлиш учун нималар қилишлари ҳақидаги текстни ўқийдилар ва ўз мамлакатадаги инсонлар бу борада нималар қилишларини аниқлаш мақсадида қиёсий сўровнома ўтказадилар.
- Талабалар турли мамлакатлардаги чекишни таъқиқловчи тартиб-қоидалар ҳақида маълумотларни тўплайдилар ва Ўзбекистондаги мавжуд тартиблар билан солиштирадилар.

5-мавзу бўйича:

- Талабаларга хорижий мамлакатлар ва ўзбекларнинг оилалари акс этган суратлар берилади ва қиёсий иншо ёзишлари сўралади.
- Талабалар хорижий мамлакатларда турли миллат вакиллари билан таркиб топган оилалардаги тушунмовчиликлар акс этган фильмни томоша қиладилар (мисол учун, “My Big, Fat Greek Wedding”, “Bride and Prejudices”, ва бошқалар) ва уларни бартараф этишнинг мумкин бўлган йўллларини муҳокама қиладилар.

6-мавзу бўйича:

- Талабалар хорижий мамлакатдаги синф хонасининг суратини муҳокама қиладилар ва уни ўз синф хоналари (жиҳозланиши, парта ва стулларнинг жойлашиши) билан таққослайдилар.
- Талабалар хорижий мамлакатларда ўқитувчи – талабалар муносабатлари акс этган фильмни (мисол учун, “Dead Poets’ Society”) ўрганилаётган чет тилидатомоша қиладилар ёки текстни ўқийдилар ва

Ўзбекистондаги ўқитувчи – талабалар муносабатлари билан солиштирадilar.

7-мавзу бўйича:

- Лойиҳа ишига қўшимча сифатида талабалар ўз шаҳар, қишлоқ ёки вилоятлари ҳақида сайёҳларга мўлжалланган китоб, қўлланма ёки веб-саҳифа яратадилар.
- Талабалар турли мамлакатларда шаҳар ва қишлоқларда яшовчи кишиларнинг сони акс этган статистик маълумотларни кўриб чиқадилар ва муҳокама қиладилар.

8-мавзу бўйича:

- Талабалар машҳур ўзбек сериалларидан бирини (мелодрама жанрида) муҳокама қиладилар ва турли маданиятлардаги сериалларга бўлган муносабатлар ҳақида мунозара уюштирадilar.
- Талабаларга “ Чет эллик меҳмонни қайси спорт мусобақасини томоша қилгани олиб борган бўлар эдингиз ва нима учун?” (мисол учун, кураш ёки футбол) мавзусида топшириқ берилади.

9-мавзу бўйича:

- Талабалар турли мамлакатлардаги телефонда суҳбатлашиш тартиблари ҳақидаги маълумотларни тўплайдилар.
- Талабалар ўзлари яратган веб саҳифа чет элликлар учун тушунарли ва қизиқарли бўлиши учун нималар қилиниши лозимлигини муҳокама қиладилар.

Юқоридаги мавзулар бўйича тавсия этиладиган лойиҳа ишлари:

- ⇒ “Бизнинг китоб” (машҳур шахслар, дўстлар, ёки ота-оналар ҳақида китоб)
- ⇒ “Биринчи учрашувлар” (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ “Миллий рамзлар” (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ Ўрганилаётган чет тилида сўзлашувчи мамлакатларнинг давлат тузилиши (билимлар мусобақаси)
- ⇒ “Соғлом овқатланишнинг 10 қоидаси” (қўлланма)
- ⇒ “Пазандалик китоби”(таомларнинг суратлари ва тайёрланиш жараёнлари акс этган китоб)
- ⇒ “Қандай қилиб соғлом турмуш тарзини олиб бориш мумкин” (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ “Қандай қилиб чекишни ташлаш мумкин” (брошюра)
- ⇒ “Оилавий альбом” (қисқа фильм)
- ⇒ “Оилавий қоидалар” (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ “Менинг орзуимдаги мактаб” (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ “Ўқитувчилар галереяси” (катта ҳажмли постер)

- ⇒ “Шаҳримизга хуш келибсиз”(брошюра)
- ⇒ “Шаҳар лойиҳаси” (шаҳар лойиҳаси презентацияси)
- ⇒ “Мелодрама” (сюжет ёзиш)
- ⇒ “Турли маданиятларда спорт” (маълумотлар акс этган постер)
- ⇒ “Истеъмолчи баёноти” (мобил телефонлар ҳақида)
- ⇒ “Бизнинг гуруҳ ҳақида”(веб-саҳифа ёки блог яратиш)

2 курс давомида талабалар қуйидаги мавзулар бўйича лойиҳа устида иш олиб борадилар:

1. Ўзбекистон ва дунё
2. Касб-кор ва ишбилармонлик
3. Атроф-муҳит муҳофазаси
4. Муносабатлар
5. Турли маданиятлараро мулоқот
6. Оммавий ахборот
7. Тиббиёт, илм-фан, замонавий технологиялар
8. соҳасидаги этика масалалари
9. Таълим
10. Ижтимоий масалалар

Юқоридаги мавзулар асосида маданиятлараро муносабатни шакллантиришга йўналтирилган вазифа ва топшириқлар:

1-мавзу бўйича:

- Талабалар Ўзбекистонга ташриф буюрган чет элликларнинг таассуротлари ҳақидаги мақолаларни ўқиб, таҳлил қиладилар.
- Талабалар Ўзбекистонга ташриф буюрган чет элликларга мўлжалланган қўлланма китоб устида ишлайдилар.

2-мавзу бўйича:

- Талабалар ишга жойлашиш ҳақидаги муаммоли вазиятга ечим излайдилар ва уни кичик сахна кўринишида акс эттирадилар.
- Талабалар турли мамлакатлардаги бизнес этикети ҳақидаги матнни ўқиб, муҳокама қиладилар.

3-мавзу бўйича:

- Талабалар хорижий мамлакатларда сувдан фойдаланиш ҳақидаги муаммоли вазиятга ечим излайдилар ва Ўзбекистондаги сувни ишлатиш борасидаги тежамкорлик масалаларини муҳокама қиладилар.
- Талабалар интернет сайтларидаги суратлардан фойдаланиб, хорижий мамлакатларда чиқиндиларни қайта ишлаш усуллари билан танишадилар ва Ўзбекистондаги вазият билан солиштирган ҳолда муҳокама қиладилар.

4-мавзу бўйича:

- Талабалар турли мамлакатлардаги ажралишлар сони акс этган статистик маълумотлар билан танишадилар ва муҳокама қиладилар.
- Талабалар “Хушфезлликни биз қандай тушунамиз” мавзусида иншо ёзадилар.

5-мавзу бўйича:

- Талабалар турли мамлакатларга хос, маданиятлараро тушунмовчиликларни келтириб чиқариши мумкин бўлган хатти-ҳаракат, имо-ишора ёки жумлалар намуналарини излаб топадилар ва уларни дарсда рол ўйнаш орқали намойиш этадилар.
- Чет мамлакатга ўқишга борган талаба дуч келган муаммоли вазиятни талабалар муҳокама қиладилар ва унга ечим излайдилар.

6-мавзу бўйича:

- Талабалар хорижий мамлакатлар радио дастури ёки телекўрсатувни томоша қиладилар ва унинг муқобил ўзбекча талқинини яратадилар.
- Талабалар хорижий мамлакатларда ва Ўзбекистондаги газеталар ўқиш одатларини берилган суратлар асосида муҳокама қиладилар.

7-мавзу бўйича:

- Талабалар пластик жарроҳлик қилдирган шахсларнинг суратларини муҳокама қиладилар ва бу борадаги турли мамлакатлардаги муносабатларни таҳлил қиладилар.
- Талабалар турли мамлакатлардаги гени ўзгартирилган маҳсулотларнинг қўлланилиш ҳоллари, сабаблари ва оқибатлари ҳақида маълумотлар тўплайдилар ва муҳокама қиладилар.

8-мавзу бўйича:

- Талабалар дунёнинг рейтинги баланд 10 та университетлари рўйхатини муҳокама қиладилар ва ўз университетларини ҳам ушбу рўйхатга кириши учун нима ишлар қилиниши кераклиги ҳақида фикр алмашадилар.
- Талабалар суратлар асосида турли мамлакатларнинг мактаб формаларини солиштириб, муҳокама қиладилар.

9-мавзу бўйича:

- Талабалар Европадаги қариялар уйи ҳақидаги мақолани ўқийдилар ва шарқ мамлакатларидаги қарияларга бўлган муносабат билан солиштириб, муҳокама қиладилар.
- Талабалар турли мамлакатларда қонунни бузиш ҳоллари ва уларга белгиланган жазо ҳақидаги маълумотларни тўплайдилар ва муҳокама қиладилар.

Юқоридаги мавзулар бўйича тавсия этиладиган лойиҳа ишлари:

⇒ “Ўзбекистонга хуш келибсиз” (сайёҳлар учун китоб)

- ⇒ “Ўзбекистонни кашф қилинг” (туризм ярмаркаси)
- ⇒ “Интервьюлар” (сўровнома асосидаги баёнот)
- ⇒ “Бизнес этикети” (тадбиркорлар учун қўлланма)
- ⇒ “Бизнинг сайёра” (атроф-муҳитни асраш муаммоларига бағишланган конференция)
- ⇒ “Атроф-муҳитнинг ифлосланиши” (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ “Никоҳдан жралиш” (никоҳдан ажралиш сабаблари акс этган кичик драма)
- ⇒ “Турли мамлакат-ларда хушфезллик қандай тушунилади?” (суратли презентация)
- ⇒ Хатти-ҳаракат ва имо-ишоралар (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ Ўзга маданиятни англаш муаммоси (чет мамлакатга ўқишга борган талабалар учун қўлланма)
- ⇒ “Интернет 10 йилдан сўнг” (радио дастур)
- ⇒ “Бизнинг газета” (гуруҳ газетаси)
- ⇒ “Пластик жарроҳлик” (илмий конференция)
- ⇒ “Гени ўзгартирилган маҳсулотлар” (илмий конференция)
- ⇒ Менинг орзуимдаги университет” (таълим ярмаркаси)
- ⇒ “Мактаб формаси” (постер шаклидаги презентация)
- ⇒ Жамоатчилик ишлари” (қарияларга кўмаклашиш, меҳрибонлик уйларига ташриф кабилар) (видео фильм)
- ⇒ “Адолат ва қонун” (ток шоу)

2 -Модуль. Оғзаки нутқ амалиёти (тинглаш ва гапириш)

Модул мазмуни

1 курс давомида қуйидаги мавзулар доирасида талабаларнинг тинглаш ва гапириш кўникмалари ривожлантирилади:

- Шахс ва шахсият
- Ўзбекистон ва ўрганилаётган чет тилида сўзловчи мамлакатларда миллий рамзлар, давлат тузилиши
- Озиқ-овқат
- Сихат-саломатлик
- Оилавий қадриятлар
- Таълим
- Шаҳар ва қишлоқ ҳаёти

Тинглаш учун мўлжалланган матн турлари:

- диалоглар, суҳбатлар;
- телефон орқали мулоқот;
- жамоат жойларидаги эълонлар (масалан, темир йўл вокзали, аэропортдаги эълонлар);

- кўрсатмалар, йўриқномалар (масалан, аудиториядаги ўқитувчининг кўрсатмалари, овқат тайерлаш);
- велосипедни (техника воситаларини) таъмирлаш сингари осон кўрсатмалар);
- теле ва радио хабарлар, об-ҳаво маълумотлари;
- монологлар (масалан, презентациялар, нутқлар);
- теле ва радио ҳужжатли фильмлар;
- бадий фильмлар;
- кўшиқлар
- аудио китоблар ва ҳ.к.

Оғзаки мулоқот(диалог) бўйича:

- турли коммуникатив нутқ вазиятлари (саломлашиш, кечирим сўраш, хайрлашиш, миннатдорчилик билдириш ва ҳ.к.) ни тўғри ўзлаштириши;
 - ўзига ёққан ва ёқмаган нарсалар, жиҳатлар хақида фикрини баён этиши;
 - ўзи хақида шахсий маълумотларни бера олиши;
 - сўзловчи нутқини тушунганлиги ёки яхши англай олмаганлигини ифодалаши (масалан, сўзловчидан гапини яна бир марта такрорлашни, изоҳлаш, савол бериш ва ҳ.);
 - мулоқотни давом эттира олиш;
 - интервью олиш ва саволларга жавоб қайтариш;
 - таниш мавзуларда муҳокамаларда қатнашиши;
 - навбат билан мулоқотга киришиши, сўзловчининг нутқини бўлмаслиги ёки бўлишга тўғри келган вазиятларда мулоқотни давом эттириши;
 - мулоқотни бошлаш ва тугаллаш стратегияларини эгаллаши;
 - жумлаларни перифраза қилиш ва қайтадан таъкидлаши;
 - оғзаки мулоқотда тегишли миллий-маданий меъёрларни (масалан, *илтимос* ва *раҳмат* сўзларининг турли маданиятларда ишлатилиши, саломлашиш одоби) билиши ва уларни тўғри қўллаши;
- мулоқот жараёнида тегишли имо-ишоралардан (масалан, диққат билан тинглаётганлигини кўрсатиш учун олдинга сал энгашиш, тушунаётганлигини ифодалаш учун бош ирғаши) ўринли фойдаланиши.

Ўқитувчи томонидан талаффузга алоҳида эътибор қаратилиши керак.

- интонация (интонациянинг грамматик ва муносабат билдирувчи функцияларини фарқлаш)
- урғу (сўз урғуси, гап урғуси)
- товушларни транскрипциялар орқали ўқий олиши;
- она тили интерференцияси

2 курс давомида қуйидаги мавзулар доирасида талабаларнинг тинглаш ва гапириш кўникмалари ривожлантирилади:

- Ўзбекистон ва дунё

- Касб-кор ва ишбилармонлик
- Атроф-муҳит муҳофазаси
- Муносабатлар
- Турли маданиятлараро мулоқот
- Оммавий ахборот
- Тиббиёт, илм-фан, замонавий технологиялар
- соҳасидаги этика масалалари
- Таълим
- Ижтимоий масалалар

Тинглашга мўлжалланган матн турлари:

- суҳбат, диалоглар;
- телефонда суҳбат
- жамоат жойларидаги эълонлар (масалан, вокзал/аэропорт эълонлари)
- телевидение ва радио орқали бериладиган янгиликлар;
- теле ва радио дастурлар (ток-шоу, хужжатли фильмлар);
- ўқиш ва касбга оид мавзуларда презентациялар, нутқлар, маърузалар;
- бадий фильмлар
- интервьюлар
- кўшиқлар
- аудио китоблар

Оғзаки мулоқот бўйича:

Диалог

- ўқиш ва касбга оид мавзулардаги диалогларда иштирок этиб, маълумот алмашиш;
- тегишли интонация ва урғудан фойдаланиб ҳиссиётларини ифода эта олиш;
- турли мавзуларда давомий диалогга киришиш;
- аввалдан тайёрланган ҳолда интервью олиб бориш, маълумотларни текшириш ва тасдиқлаш, қизиқарли жавобларга эътибор қаратиш;
- муҳокамаларда тегишли изоҳлар, аргументлар ва шарҳлар берган ҳолда ўз фикрини баён қилиш ва уни ҳимоя қилиш;

Монолог

- ўз қизиқишларига оид мавзуларда батафсил ҳисоботлар;
- янгиликлар, интервью ёки хужжатли фильмлардан парчалар мазмунини қисқача баён этиш;
- расмий вазиятларда долзарб мавзулар бўйича ўз нуқтаи назарини ифода этиш;
- дебатларда асосий маърузачи сифатида иштирок этиш;
- иккинчи курс мавзулари бўйича презентациялар қилиш;

IV. Амалий машғулотлар бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Тил кўникмалари интеграцияси модули 1-4 семестрлар давомида ўқитилади. Мазкур курс тўрт кўникма: сўзлашиш, тинглаб тушуниш, ўқиш ва ёзиш бўйича кўникмаларни баравар ривожлантиришга хизмат қилади. Модул якунида талабалар Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэтироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR) бўйича ўрганган чет тилларини 1-4 семестрлар бўйича босқичма-босқич B1 дан C1 даражагача амалда қўллай олишлари назарда тутилади.

Оғзаки нутқ амалиёти (тинглаш ва гапириш) модули 1-4 семестрлар давомида ўқитилади. Биринчи курс якунида талабалар Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэтироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR) га кўра қарийб B1-B1+ ва 2 курс якунига бориб B2 даражада чет тилида тинглаб тушуна олишлари ва сўзлаша олишлари назарда тутилади. Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари (CEFR)” меъёрларида белгиланганидек оғзаки мулоқотни эгаллаш бўйича биринчи босқичда асосий эътибор мулоқот стратегияларини ривожлантиришга ва диалогда суҳбатга кира олишга қаратилса, иккинчи курсга келиб монолог (презентация, дебат, касбга доир интервью) кўринишдаги оғзаки мулоқотни ривожлантиришга қаратилади.

V. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1. Ўзбекистон ва дунё
2. Касб-кор ва ишбилармонлик
3. Атроф-муҳит муҳофазаси
4. Муносабатлар
5. Турли маданиятлараро мулоқот
6. Оммавий ахборот воситалари
7. Тиббиёт, илм-фан, замонавий технологиялар соҳасида этика
8. Ижтимоий тармоқлар
9. Ижтимоий масалалар
10. Маданият ва санъат
11. Шахс ва шахсият
12. Ўзбекистон ва тили ўрганилаётган мамлакатларда миллий рамзлар, давлат тузилиши
13. Озиқ-овқат
14. Сихат-саломатлик
15. Оилавий қадриятлар
16. Шаҳар ва қишлоқ ҳаёти
17. Алоқа ва ахборот технологиялари

VI. Асосий ва қўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбалари¹

Асосий адабиётлар

Инглиз тили

1. Virginia Evans & Jenny Dooley. Enterprise (full set) Digital publishing UK, 2009 (1 қурс)
2. Emma and Garry Pathare (2015) Headway Academic Skills 2 and 3. (Listening, Speaking and Study Skills). Oxford. (2 қурс)
3. Philpot S. (2016) Headway Academic Skills 2 and 3. (Reading, Writing and Study Skills). Oxford. (2 қурс)
4. Mike Boyle, Ellen Kisslinger (2013) Skillful. Listening & Speaking (full set) Macmillan Education UK (1 ва 2 қурс)
5. Mickey Rogers, Joanne Taylore-Knowles, Steve Taylore-Knowles. Open Mind. Intermediate. Macmillan Education, 2014 (1 қурс)
6. Mickey Rogers, Joanne Taylore-Knowles, Steve Taylore-Knowles. Open Mind. Upper Intermediate. Macmillan Education, 2015 (2 қурс)

Немис тили

1. Anneli Billina. Hören & Sprechen B1: Buch mit 2 Audio-CDs. Narr Francke Attempo Verlag. Tübingen, Deutschland, 2013
2. Hartmut Aufderstraße, Jutta Muller, Thomas Storz. Delfin. Hueber Verlag. Ismaning, Deutschland. 2007.
3. Perlmann-Balme Michaela, Susanne Schwalb. Sicher B1+. – München: Hüber Verlag, 2012.

Француз тили

1. Flumian C, Labascoule J Lause C « Nouveau Rond-Point 2 », (livre de l'élève+guide pédagogique+cahier d'activités). Paris, 2009.
2. Annie Berthet, Emmanuelle Daill, Catherine Hugot «ALTER EGO+2. Paris, 2007.
3. Нишонов М, Абдушукурова З, Назаров В. « Opinion originale » Tachkent 2012.

Қўшимча адабиётлар

1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б.

¹ Адабиётлар рўйхатига ОТМ ахборот-ресурс марказлари имкониятлари, соҳага оид замонавий манбалар ва ҳар бир тил хусусиятлари инобатга олинган ҳолда қўшимчалар киритилиши мумкин. Киритилган қўшимчалар ишчи дастурларда келтирилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида” ги ПФ-4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда
6. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил яқунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11.
7. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 46 б.

Инглиз тили

1. Platform (online & outline) Macmillan English Campus Platform (online & outline) Macmillan Education UK, 2015
2. Oxeden C., Latham. (2008) New English Files. Oxford University Press. Upper intermediate (1 курс)

Немис тили

1. Michaela Perlmann Balme, Susanne Schwalb, Dorte Weers. Em Bruckenkurs B1. Hueber Verlag. Ismaning, Deutschland. 2008.
2. Anni Fischer Mitzivirus, Silviya Janke Papanikolaou. Ausblick 1. Hueber Verlag. Ismaning, Deutschland. 2008.
3. Dahlhaus Barbara. Fertigkeit Hören. Langenscheidt Verlag. München. 1994.
4. Schatz Heide. Fertigkeit Sprechen. Langenscheidt Sprechen. München. 2006.

Француз тили

1. Annie Berthet, CatherineHugot «ALTER EGO, A1. Hachette, Paris, 2008.
2. Annie Berthet, CatherineHugot «ALTER EGO, A2. Hachette, Paris, 2009.

Интернет сайтлари

Инглиз тили

1. www.teachingenglish.org.uk
2. www.elgazette.com
3. www.learnenglish.org.uk
4. www.educationuk.org
5. www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish
6. www.channel4.com/learning
7. www.better-english.com/exerciselist.htm
8. www.englishclub.com/index.htm

Немис тили

1. <http://daf-material.de/erwachsene-lerner/arbeitsblaetter/mittelstufe/>
2. http://hueber.de/lernen/deutsch-als-fremdsprache/pg_kopiervorlagen_lrn_zg
3. https://www.schubertverlag.de/aufgaben/arbeitsblaetter_b1/b1_arbeitsblaetter_index.htm
4. <http://www.daf-links.de/linksammlung/uebungen.html>
5. <http://www.german-course-vienna.com/de/uebungen,20810.html>

Француз тили

1. <http://www.educnet.education.fr/>
2. www.france5.fr/20livres
3. www.cle-inter.com
4. www.pedagonet.com
5. www.reporte.commx
6. www.francefacile.com
7. <http://www.gentside.com>